

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به ضابطه تابع داریم:

$$f(x) = ax + b \Rightarrow \begin{cases} f(-1) = 3 \Rightarrow f(-1) = a \times (-1) + b \Rightarrow -a + b = 3 & (1) \\ f(2) = -4 \Rightarrow f(2) = a \times (2) + b \Rightarrow 2a + b = -4 & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{2,1} \begin{cases} -a + b = 3 \xrightarrow{\times(-1)} a - b = -3 \\ 2a + b = -4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a - b = -3 \\ 2a + b = -4 \end{cases} \Rightarrow 3a = -7 \Rightarrow a = -\frac{7}{3}$$

$$-a + b = 3 \xrightarrow{a = -\frac{7}{3}} -\left(-\frac{7}{3}\right) + b = 3 \Rightarrow b = 3 - \frac{7}{3} = \frac{2}{3} \Rightarrow a + b = -\frac{7}{3} + \frac{2}{3} = -\frac{5}{3}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رتبه داوطلب فقط نشان دهنده یک ترتیب است و عملیات ریاضی روی آن‌ها قابل انجام نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تقریباً ۹۹ درصد داده‌ها در فاصله‌ی سه انحراف معیار از میانگین قرار دارند، پس خواهیم داشت:

$$(\bar{x} - 3\sigma, \bar{x} + 3\sigma) = (5, 47) \Rightarrow 6\sigma = 47 - 5 \Rightarrow \sigma = 7$$

سه برابر انحراف معیار برابر است با:

$$3\sigma = 3 \times 7 = 21$$

پس:

$$(\bar{x} - 21, \bar{x} + 21) = (5, 47) \Rightarrow \begin{cases} \bar{x} - 21 = 5 \Rightarrow \bar{x} = 21 + 5 = 26 \\ \bar{x} + 21 = 47 \Rightarrow \bar{x} = 47 - 21 = 26 \end{cases} \text{ یا}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زوج مرتب‌هایی که مولفه اول یکسانی دارند، می‌بایست مؤلفه دوم آنها نیز برابر باشد:

$$\begin{cases} x - 2y = -7 \\ x + y = 5 \end{cases} \Rightarrow \text{تفاضل: } 3y = 12 \Rightarrow y = 4, x = 1 \Rightarrow \frac{x^2 + y^2}{-x - 4y} = \frac{17}{-17} = -1$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تغییرات اعمال شده روی داده‌ها، به همان صورت روی میانه تأثیر می‌گذارد؛ پس داریم:

$$\text{میانۀ اولیه} = 4 \xrightarrow{\text{داده‌ها را نصف کنیم}} 2 \xrightarrow{\text{با ۳ جمع کنیم}} 5 = 2 + 3 = 5 \text{ میانۀ جدید}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$1) x^2 - 10x + 21 = 0 \Rightarrow (x - 3)(x - 7) = 0 \Rightarrow x = 3 \text{ یا } x = 7$$

$$2) 2x^2 + x = 0 \Rightarrow x(2x + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ 2x + 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$3) 9x^2 - 1 = 0 \Rightarrow 9x^2 = 1 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{9} \Rightarrow x = -\frac{1}{3} \text{ یا } x = \frac{1}{3}$$

ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله‌ی ۲ برابر با صفر و ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله‌ی ۳ برابر $\frac{1}{3}$ است که مجموع آن‌ها برابر با $\frac{1}{3}$ است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$65 = x + 25 \Rightarrow x = 40 \Rightarrow (\text{تعداد شاغلین}) + (\text{تعداد بیکاران}) = \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{40}{65} \times 100 \simeq 61.5\%$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۸

$$\left. \begin{array}{l} f(5) = 5 \\ g(5) = -5 \end{array} \right\} \Rightarrow (f+g)(5) = 5 + (-5) = 0$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۹

تعداد بیکاران + تعداد شاغلین = جمعیت فعال

$$\Rightarrow 2/5 = 1/2 + x \Rightarrow x = 2/5 - 1/2 = 1/3 \text{ تعداد بیکاران}$$

$$\text{درصد نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{1/3}{2/5} \times 100 = 83.3\%$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترکیب فصلی دو گزاره فقط وقتی نادرست است که ارزش هر دو گزاره نادرست باشد، پس p و q هر دو نادرست می‌باشند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) p نادرست است پس گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست است.

(۲) p نادرست است پس $\sim p$ درست است و ترکیب فصلی آن با هر گزاره‌ای درست است.

(۳) p و q هر دو نادرست بوده و هم‌ارزش هستند. ترکیب دو شرطی دو گزاره‌ی هم‌ارزش، درست است.

(۴) p نادرست است و ترکیب عطفی آن با هر گزاره‌ای نادرست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۱

$$\sim((p \vee q) \Rightarrow r) \equiv \sim(\sim(p \vee q) \vee r) \equiv (p \vee q) \wedge \sim r$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۲

$$\sim(p \Rightarrow q) \equiv \sim(\sim p \vee q) \stackrel{\text{قانون دمورگان}}{\equiv} \sim(\sim p) \wedge \sim q \equiv p \wedge \sim q$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. میانگین داده‌ها ۱۶ است پس: ۱۳

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده ها}}{\text{تعداد داده ها}} \Rightarrow 16 = \frac{16 + 13 + 15 + 19 + a}{5} \Rightarrow 63 + a = 80 \Rightarrow a = 80 - 63 = 17$$

حال باید انحراف معیار داده‌ها را بیابیم:

$$\sigma^2 = \frac{(16 - 16)^2 + (13 - 16)^2 + (15 - 16)^2 + (19 - 16)^2 + (17 - 16)^2}{5}$$

$$= \frac{0 + 9 + 1 + 9 + 1}{5} = \frac{20}{5} = 4 \Rightarrow \text{انحراف معیار} = \sqrt{4} = 2$$

$$b = \bar{x} + \sigma = 16 + 2 = 18 \Rightarrow a - b = 17 - 18 = -1$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی عدد زوج و فرد کنار هم قرار نگیرند، یعنی هر ۳ رقم یا زوج است یا فرد. ۱۴

$$5 \times 4 \times 3 = 60 : 5 \text{ ل } 4 \text{ ل } 3 \text{ ل } 5 : \text{حالت فرد}$$

$$5 \times 4 \times 3 = 60 : 5 \text{ ل } 4 \text{ ل } 3 \text{ ل } 5 : \text{حالت زوج} \Rightarrow \text{تعداد کل} = 60 + 60 = 120$$

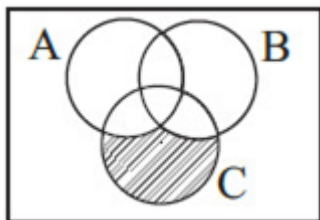
گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به اطلاعات سؤال داریم: ۱۵

$$a_2 + a_4 = 8 \Rightarrow a_1 + d + a_1 + 3d = 8 \Rightarrow 2a_1 + 4d = 8 \Rightarrow a_1 + 2d = 4 \Rightarrow a_3 = 4$$

$$a_3 \times a_1 = 32 \xrightarrow{a_3=4} a_1 = \frac{32}{4} = 8$$

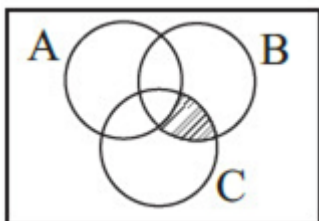
$$\begin{cases} a_1 + 2d = 4 \\ a_1 + 8d = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 2d = -4 \\ a_1 + 8d = 8 \end{cases} \Rightarrow 6d = 4 \Rightarrow d = \frac{2}{3}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۶

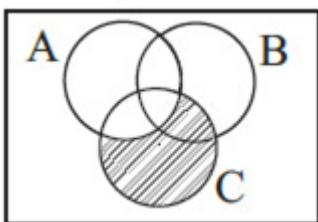

پیشامد C رخ دهد ولی پیشامدهای (A یا B) رخ ندهد:

پیشامد B و C رخ دهد ولی پیشامد A رخ ندهد:

$$(B \cap C) - A$$

اجتماع دو قسمت هاشورخورده‌ی بالا، به صورت مقابل است:

که برابر با $C - A$ می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۷

۱۲۰ = ۵! : کل حالات قرارگیری ۵ نفر
حالات قرارگیری به طوری که پدر و مادر هم‌زمان در ابتدا یا انتهای صف باشند را به دست می‌آوریم:

$$\underbrace{3!}_{\text{۳ فرزند}} \times \underbrace{2}_{\substack{\text{جابه‌جایی} \\ \text{پدر و مادر}}} = 12$$

$$120 - 12 = 108 = \text{تعداد حالت‌های مطلوب}$$

با توجه به اصل متمم داریم:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۸

$$\binom{n}{r} = \binom{n}{n-r}$$

نکته:

$$\begin{aligned} \text{تعداد زیر مجموعه های عضو ۳} &= \binom{n}{3} \\ \text{تعداد زیر مجموعه های عضو ۵} &= \binom{n}{5} \end{aligned} \Rightarrow \binom{n}{3} = \binom{n}{5} \Rightarrow n = 3 + 5 = 8$$

تعداد زیرمجموعه‌های ۲ عضو این مجموعه‌ی ۸ عضو برابر است با:

$$\binom{8}{2} = \frac{8!}{2!6!} = \frac{8 \times 7 \times 6!}{2 \times 1 \times 6!} = 28$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. **گل** ن ی ل و ف ر ۱۹

کلمه‌ی «گل» را نگه داشته، حال به همراه ۶ حرف «نیلوفر» ۷ شیء داریم و تعداد جایگشت‌های این ۷ شیء برابر است با:

$$7! = 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 5040$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به شیوه‌ی بیان هر نویسنده با شاعر «سبک شخصی» می‌گویند. ۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گسترش عرفان و مضامین صوفیانه، مربوط به قلمرو فکری سبک «عراقی» است. ۲۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. استفاده از دو نشانه برای یک متمم: بر تو بر. ۲۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «سیرالملوک» نام دیگر کتاب «سیاست‌نامه»، اثر «خواجه نظام‌الملک توسی» است. «تاریخ بلعمی» ترجمه‌ای از کتاب «تاریخ الرسل و الملوک» همراه با تغییرات و اضافات است. ۲۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این دوره سه عامل باعث پیشرفت زبان و ادبیات فارسی شد: ۲۵

(۱) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

(۲) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان و سلجوقیان

(۳) توسعه‌ی مدارس و مراکز تعلیم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۶

مفهوم مشترک با عبارت گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: پرسش از معمای هستی و مرگ و انتقاد از مرگ
مفهوم رباعی گزینه ۴: دعوت به خوش‌باشی و اغتنام فرصت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۷

(الف) سر و پسر (جناس ناهمسان)

(ب) سرشک، عیبگو باشد (تشخیص)

(ج) اشاره به مسیح و درمان کردن بیماران (تلمیح)

(د) پری: ۱- بپری ۲- نام موجودی (جناس همسان)

(هـ) شام، بامداد (تضاد)

۲۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی: ویژگی ادبی
رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی: ویژگی فکری
فراوانی ترکیبات نو: ویژگی زبانی

۲۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

واج‌آرایی: تکرار ن، ب / واژه‌آرایی: تکرار بلبل / تشبیه: گلستان رخ، بلبل چو من، چو بلبل

۳۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۱): ناتوانی انسان‌ها از به جا آوردن شکر خداوند مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: عجز انسان از شناخت خداوند

۳۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه درست توصیه به خردمندی و دانش است.

۳۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۲» هر دو به این اشاره دارند که دوستی‌ای که طی سال‌های طولانی ایجاد شده است نباید یک لحظه در آن مشکل ایجاد شود و از بین برود.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: عدم آزاردهنده بودن آزارهای طرف مقابل

گزینه‌ی «۳»: همان‌طور که به خاطر تندخویی، دوستی به دشمن تبدیل می‌شود، با خوش‌گفتاری هم می‌توان دشمن را دوست ساخت.

گزینه‌ی «۴»: دوری دوستان بسیار سخت و ناراحت‌کننده است.

۳۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

وزن مشترک الف و ج: فعلاتن فعلاتن فعلن

وزن ب: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن د: مفتعلن مفتعلن فاعلن

۳۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «بتا» استعاره‌ی مصرحه از یار، خونم در گردنت و بگیرم دامن — کنایه

(۲) (من) بر پرم — استعاره مکنیه، مرغ همت — تشبیه

(۳) چمن — مجازاً باغ، استعاره مصرحه ندارد.

(۴) بلبل طبع — تشبیه، ای بلبل طبع — استعاره مکنیه

۳۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بهارستان و نفحات‌الأنس اثر جامی

صد پند و اخلاق‌الآشراف اثر عبید زاکانی

مجالس سبعة و مکاتیب اثر مولوی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۳۶

(۱) از تکرار مفتعلن ساخته شده است و وزن شعر به این شکل است:

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

(۲) وزن بیت این گزینه مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن است.

(۳) یک عُم ر دو / رُ تَن ها / تَن ها بِ جُر / مِ این ک
او سَر سِ پُر / دِ می خاست / مَن دِل سِ پُر / دِ بو دَم
— — U / — U — — / — — U / — U — —

مستفعلن د فعولن مستفعلن فعولن

(۴) وزن این گزینه، مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موضوع ابیات: ۳۷

الف) برتری عشق بر عقل

ب) اهمیت عقل

ج) رضایت دادن به تقدیر

د) گرایش به شادی و خوش‌باشی

هـ) نکوهش دنیا (رواج روحیه عرفانی و اخلاقی)

مفاهیم مطرح در ابیات ب و د از موضوعات فکری سبک عراقی نیستند و به سبک خراسانی تعلق دارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی (۲) از «ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی» است. ۳۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «محتشم کاشانی» این شعر معروف را در قالب «ترکیب‌بند» سروده است. ۳۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مثنوی جمشید و خورشید: سلمان ساوجی ۴۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نام نویسنده و موضوع آثار ذکرشده در این گزینه به‌درستی بیان شده است. ۴۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: جای پای خون به قلم سیدمهدی شجاعی است.

گزینه‌ی «۲»: ایده‌آل یا سه تابلوی مریم نمایش‌نامه‌ای منظوم نوشته‌ی میرزاده‌ی عشقی است.

گزینه‌ی «۴»: خسی در میقات با موضوع سفرنامه‌ی حج نوشته شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مجله‌ی بهار به مدیریت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی و مجله‌ی نوبهار و دانشکده با مدیریت ۴۲

ملک‌الشعراى بهار بوده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از ادبیات معاصر، آثار ادبی هستند که پس از مشروطیت پدید آمده‌اند. ۴۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منظومه «افسانه» اثر نیما که در سال ۱۳۰۱ هـ ش. منتشر شد، به عنوان بیانیه شعر نو شناخته می‌شود. ۴۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عارف قزوینی شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت بود که ترانه‌ها و تصنیف‌هایش در ۴۵

آزادی‌خواهی و برانگیختن مردم نقش مؤثری داشت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۱): پشتیبانی معشوق به عاشق، موجب آرامش و امنیت خاطر است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) ترک تعلقات دنیوی

(۳) نکوهش مردم‌آزاری

(۴) تسلیم و دردمندی/ اثرگذاری آه مظلوم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۴ تلمیح ندارد. شاعر در لاغری خود اغراق کرده است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: بیت اسلوب معادله دارد. / ظاهر و نهان: تضاد

گزینه‌ی ۲: چنگ ایهام تناسب دارد: ۱- دست ۲- نوعی ساز که با تار موسیقار و پرده تناسب دارد. / مصراع اول تشبیه دارد.

گزینه‌ی ۳: صنم: استعاره از یار / یار به شمع تشبیه شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آرایه‌ی حس‌آمیزی و تناقض ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

(الف) حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها و هنجارها براساس جهل و آگاهی مردم معین نمی‌شود.

(ب) باطل بودن عقاید و ارزش‌هایی مثل شرک و پول‌پرستی، با نوع مواجهه‌ی آن‌ها دگرگون نمی‌شود.

(د) حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر نمی‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت نادرست:

موقعیت اجتماعی افراد جامعه صرفاً تابع شغل آن‌ها نیست، بلکه به عوامل دیگری مانند علم، ایمان، تقوا، هنر، احترام و ... نیز بستگی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت نادرست:

(د) لایه‌های عمیق و بنیادین هر چند به آسانی تغییر نمی‌کنند ولی با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی تداوم نمی‌یابد بلکه فرو می‌ریزد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت دوم: جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست؛ بلکه اعتباری است. یعنی با آگاهی و اراده‌ی انسان‌ها شکل می‌گیرد.

عبارت سوم: آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف) تعارض فرهنگی (ب) تحول فرهنگی

اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست بدهد فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این اصطلاحات «توسعه یافته، عقب مانده و در حال توسعه»، به این نکته اشاره دارند که کشورهای

توسعه یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آنها را ادامه دهند.

۵۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. براساس دیدگاه سوم جهان‌های فرهنگی و تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگر هستند.

۵۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دیدگاه دوم: (که در تعامل میان جهان‌های ذهنی، فرهنگی و طبیعی، جهان فرهنگی را مهم‌تر می‌داند)، در این دیدگاه جهان ذهنی (یا جهان فردی) افراد تابع فرهنگ آنها است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) و جهان تکوینی ماده خامی تشبیه شده است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند (تأیید گزینه ۲). در این دیدگاه جهان ذهنی و تکوینی اهمیتی ندارد و استقلال خود را در مقابل جهان فرهنگی از دست می‌دهد.

۵۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین ویژگی‌های نخستین بیدارگران اسلامی عبارتند از:

۱- خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند.

۲- قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

۳- بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند.

۴- به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند.

۶۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارند. یکی از ابعاد بحران معرفتی - علمی است. فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده‌ی اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد، به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه‌ی عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

۶۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این عبارت در سنگ نوشته داریوش در نقش رستم معروف به Dnb است.

۶۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۸۸)

۶۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۶۸)

۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۱)

۶۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گروهی که استراحت کرده‌اند موفقیت بیشتری خواهند داشت و گروهی که درگیر یادگیری بخش دوم بودند نسبت به گروه دیگر موفقیت کمتری دارند. علت عملکرد ضعیف آنها تداخل اطلاعات است چون اثر گذشت زمان برای هر دو گروه یکسان بوده است.

۶۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

- رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه‌ی اخلاقی و ابراز خشم مربوط به جنبه‌ی هیجانی انسان است.

- روان‌شناسی رشد به مطالعه و بررسی تغییرات فراخانای زندگی انسان یعنی از زمان تشکیل نطفه تا مرگ می‌پردازد.

۶۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱- مصاحبه: در این حالت محقق بعد از شنیدن پاسخ قبلی، پرسش بعدی را سازمان می‌دهد.

۲- آزمون: آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان به ما بدهند.

۳- پرسش‌نامه: محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد که باید دقیق و از قبل برنامه‌ریزی شده باشند.

۴- مشاهده از راه مشاهده طبیعی و گاهی در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتار مورد نظر می‌پردازند.

۶۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روش علمی که روش موردنظر روان‌شناسان نیز هست با دو ویژگی «تعریف عملیاتی» و «تکرارپذیری» شناخته می‌شود.

۷۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فردی که با درماندگی آموخته شده درگیر است نتایج را مستقل از عمل خود می‌داند و برای آن تلاشی نمی‌کند. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: ادراک کنترل و کارایی
گزینه‌ی «۲»: اسناد به عوامل پایدار
گزینه‌ی «۴»: ناهماهنگی شناختی

۷۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با استراحت استفاده می‌کنیم.

۷۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سرعت تفکر در دوره‌ی نوجوانی افزایش می‌یابد، در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه‌ی آن‌ها نگه داشته می‌شود.

۷۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آخرین مرحله‌ی شناخت پایه، حافظه است. حافظه ابزاری برای گذر از مرحله‌ی شناخت پایه و ورود به شناخت عالی یعنی تفکر است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تعریف ادراک (۳) تعریف حل مسئله (۴) تعریف تصمیم‌گیری

۷۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کودکان در دوره‌ی دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند و علاقه‌ی خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند. تشریح عبارات نادرست:
گزینه‌ی ۱: بازی‌های موازی در سنین بالاتر تبدیل به بازی‌های گروهی می‌شود.
گزینه‌ی ۳ و ۴: در سنین ۴ یا ۵ سالگی بازی کودکان به صورت موازی است و دوست دارند در کنار هم ولی به صورت انفرادی بازی کنند.

۷۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف از داشتن حافظه‌ی قوی، شکل‌دهی به تفکر است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر حافظه شکل نگیرد، تفکر هم وجود نخواهد داشت.
(۲) حافظه‌ی قوی به تنهایی متضمن موفقیت نیست.
(۳) حافظه در نقش فراهم‌سازی داده‌های خام برای تفکر است.

۷۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منابع توجه تحت تأثیر سه عامل است. عامل دوم، یعنی اطلاعات موجود در حافظه باعث می‌شود تا یک خیاط به آن چیزی که در حافظه‌ی خود دارد، یعنی نحوه‌ی دوخت لباس و پارچه دقت و توجه کند.

۷۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴، این شخص اساساً در انتظار یافتن یک چیز است و هم‌چنین از اطلاعات پیشین حافظه‌ی خود نیز کمک می‌گیرد.

۷۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی مشاور مدرسه می‌خواهد ریشه‌ی درس نخواندن رضا را دریابد، در واقع به دنبال چرایی اتفاق افتادن یک پدیده است و تبیین نام دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رشد قابل توجه اندام‌های داخلی بدن، مانند دو برابر شدن اندازه‌ی قلب، سه برابر شدن اندازه و ظرفیت شش‌ها و افزایش حجم کلی خون، با احساس توانمندی زیاد در نوجوان مرتبط هستند و تغییر سریع تناسب بدن صرفاً نشان‌دهنده‌ی رشد جسمانی است و به ناگهانی بودن و سرعت آن اشاره دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ناتوانی در بازیابی اطلاعات گذشته فراموشی نام دارد که بیانگر خطای حذف کردن حافظه است. رد گزینه‌ی ۱، ۲ و ۴: این گزینه‌ها بیانگر خطای اضافه کردن در حافظه هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه کلمات مهم: هذه أمّتكُم: این امّت شماست / ربّ: پروردگار / اعبدون: من را بپرستید. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) این امّت شما، امّتی یگانه است (این امّت شماست، امّتی یگانه) خدا (پروردگار)، عبادت کنید (من را بپرستید)

(۳) این است امّت شما که امّتی واحده است (مانند ۲)، خدا (مانند ۲)، عبادت نمایید (مانند ۲)

(۴) امّت شما، این امّت یگانه است (مانند ۲، دقت کنید که «این» در جایگاه مناسب خود ترجمه نشده است).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «يَتَفَكَّرُونَ»: تفکّر می‌کنند، می‌اندیشند (رد گزینه‌ی ۳) / «فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»: در آفرینش آسمان‌ها و زمین (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «رَبَّنَا»: پروردگارا (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا»: این را بیهوده [باطل - عبث] نیافریدی (رد سایر گزینه‌ها)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

حرف «لِ» + «اسم/ضمیر» در ابتدای جمله، براساس سیاق جمله، فعلی از مصدر «داشتن» ایجاد می‌کند و در این حالت معنای «برای» نمی‌دهد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يُحَذِّرُ»: (فعل متعدّی و معلوم از باب تفعیل) هشدار می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «حَتَّى تَبْتَعدَ»: تا دور شوند / «منطقه الخطر»: (مضاف + مضاف الیه) منطقه‌ی خطر (رد گزینه‌ی ۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

«بیشتر از»: أكثر من (رد گزینه‌ی ۴) / «نصف دانش‌آموزان»: نصف الصّلاب
- خمسين فی المئة الطّالبات (رد گزینه‌ی ۴) / «در ساعت ۲۰ : ۰۹ دقیقه»
فی السّاعة التاسعة و عشرين دقيقة (رد سایر گزینه‌ها) / «به کتابخانه رفتند» / ذَهَبَ الى المكتبة (رد گزینه‌ی ۱).
نکات مهم درسی:

- زمانی که فاعل بعد از فعل به صورت جمع بیاید، فعل در ابتدای جمله باید به شکل مفرد آورده شود.

- معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد می‌آید، پس «عشرین دقائق» در گزینه‌های «۲ و ۴» اشتباه است!

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «باید (شما)»: عليكم، يجب / «بدانید»: أن تعلموا، أن تعرفوا (از صیغه «مخاطب» است، نه «غائب») (رد گزینه‌ی ۲) / «سود می‌رساند»: تنفع (فعل است، نه اسم) (رد گزینه‌ی ۴)، ضمناً مضارع است، نه ماضی (رد گزینه‌ی ۳) / «تاریکی‌ها»: ظلمات (جمع است، نه مفرد) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «می‌کشاند»: تسحب (مضارع است، نه ماضی) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

(۲) أوّلاً «فرص» در «فرصکم» جمع مکسّر «فرصة» است که به اشتباه به صورت مفرد ترجمه شده، ثانیاً، «إضاعة» یعنی «تباه کردن» که به اشتباه به صورت «تباه شدن» ترجمه شده است.

(۳) «تسليم الرّسائل و استلامها» یعنی «تحويل نامه‌ها و دریافت آنها»

(۴) «الرّيفيّة» به معنی «روستایی» است. [«الصّحراویّة» یعنی «کویری»]

قطع درختان از عواملی است که طبیعت را تهدید می‌کند و تداوم آن منجر به تخریب محیط‌زیست می‌شود. انسان از مهم‌ترین عوامل در تخریب محیط‌زیست محسوب می‌شود و اقدامات مخرب او به نابودی زندگی‌اش منتهی می‌شود. تعدادی از تحقیقات تأکید می‌کنند که درختان نقش مهمی را در سلامتی انسان ایفا می‌کنند، زیرا هر درخت سالانه حدود بیست و سه کیلوگرم دی‌اکسید کربن سمّی و مضر را جذب می‌کند و تقریباً اکسیژنی را که دو نفر به آن نیاز دارند، تأمین می‌کند. از جمله مشکلاتی که ممکن است از قطع درختان ایجاد شود، کمبود بارش باران، افزایش سیل‌ها و طوفان‌ها و افزایش دمای کروی زمین است. به همین دلیل، حفظ درختان برای حفظ سلامتی و زندگی انسان مهم است. شایان ذکر است در برخی موارد می‌توان شاخه‌های اضافی را قطع کرد به طوری که برای شاخه‌های دیگر، نور کافی باشد و هوا بتواند از بین آن‌ها عبور کند و فرایند میوه‌دهی بهبود یابد و به شکل بهتری رشد کنند.

قطع کردن درختان یکی از کارهای مخرب انسان است که مساوی است با نابودی زندگی او! (براساس متن صحیح است).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: هر درخت سالانه بیست و سه کیلوگرم از همه‌ی گازهای سمّی را جذب می‌کند! (براساس متن، هر درخت سالانه بیست و سه کیلوگرم گاز کربن دی‌اکسید جذب می‌کند).

گزینه‌ی «۳»: طوفان‌ها و سیل‌ها همیشه به دلیل قطع کردن درختان اتفاق می‌افتد! (براساس متن، قطع کردن درختان یکی از دلایلی است که می‌تواند منجر به وقوع سیل‌ها و طوفان‌ها شود. «دائماً» نادرست است).

گزینه‌ی «۴»: دمای کروی زمین فقط با قطع درختان زیاد خواهد شد! (براساس متن نادرست است).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کدام گزینه از مزایای قطع شاخه‌های اضافی نیست؟

ریشه‌های درختان و تنه‌هایشان تقویت می‌شوند و عمرشان زیاد می‌شود! (متن درباره‌ی چنین چیزی صحبت نکرده است).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: شاخه‌های دیگر بهتر رشد می‌کنند و ظاهر درخت زیباتر می‌شود!

گزینه‌ی «۳»: میوه‌های درختان بیش‌تر و بهتر می‌شوند!

گزینه‌ی «۴»: درختان نسبت به قبل بلندتر خواهند شد!

همه‌ی موارد گزینه‌های بالا را می‌توان از متن نتیجه‌گیری کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، نزدیک‌ترین عبارت به مفهوم متن را می‌خواهد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: درخت بکارید، به خدا سوگند مردم کاری ارزشمندتر و پاکیزه‌تر از آن انجام نداده‌اند! (مرتبط با مفاهیم متن نیست).

گزینه‌ی «۲»: هیچ فردی نیست که نهالی بکارد مگر اینکه خداوند برایش پاداش نوشته است ... (این عبارت درباره‌ی درختکاری است که مرتبط با متن نیست).

گزینه‌ی «۳»: درخت برای انسان خلق شده است پس ناگزیر باید به آن توجه کند (متن درباره‌ی قطع درخت و معایب آن و لزوم محافظت از درختان صحبت کرده است، پس این عبارت به مفهوم متن نزدیک‌تر است).

گزینه‌ی «۴»: شما حتی نسبت به قطعه‌های زمین‌ها و چارپایان مسؤولید (مرتبط با مفاهیم متن نیست).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «حروفه کلّها أصلیّة» نادرست است، فعل «يعتبر» از باب افتعال است و باب افتعال دو حرف زائد دارد، بنابراین تمام حروفش اصلی نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «الأخری» (بر وزن: فُعلی) یک اسم تفضیل مؤنث است که مذکر آن «الأخر» (بر وزن: أفعل) می‌شود. دقت کنید «الأخر» اسم فاعل است نه اسم تفضیل.

ترجمه‌ی کلمات مهم: أَنْزَلَ: نازل کرد/ مِنَ السَّمَاءِ: از آسمان/ مَاءً: آبی را/ تُصْبِحُ: می‌شود، می‌گردد/ الْأَرْضُ: زمین/ مُخَضَّرَةٌ: سرسبز
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «ماء» نکره است. (أَنْزَلَ) فعل متعدی و معلوم است: نازل کرد (نازل شد = نَزَلَ). «تُصْبِحُ» مضارع است.
- (۳) «فرو فرستاده شد = أَنْزَلَ». «تُصْبِحُ» مضارع است.
- (۴) «که» معادلی ندارد. «تُصْبِحُ: می‌شود، می‌گردد» نادرست ترجمه شده است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) [ای] دخترم، از پاکیزگی طبیعت مراقبت کن. («بَنَتْ» مناداست، «حَافِظِي» فعل امر مخاطب این را نشان می‌دهد).
- (۲) تیم ما در هر مسابقه‌ای پیروز می‌شود. («فَرِيقُ» مبتداست).
- (۳) «أَنْتَنَ» مبتداست، ضمیرها هرگز منادا نمی‌شوند.
- (۴) پروردگار ما، ما را همراه قوم ستمکار قرار نمی‌دهد. («رَبُّ» مبتداست).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل «كَفَّرَ» بر وزن «فَعَّلَ» قطعاً فعل ماضی غائب است، پس «غَفَّار» در ابتدای جمله، قطعاً نقش مبتدا را دارد و منادا نیست. تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: فعل «سَاعِدَ» می‌تواند امر مخاطب باشد و در این صورت، کلمه‌ی اول جمله، در جایگاه منادا قرار می‌گیرد.
- گزینه‌ی «۲»: فعل «اغفر» امر مخاطب است و کلمه‌ی اول جمله، نقش منادا را دارد.
- گزینه‌ی «۳»: با توجه به ضمیر مخاطب «ک»، «ساتر» در اول جمله، نقش منادا را دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۲»، «الْمَزَارِعُ» مستثنی منه است. ترجمه‌ی عبارت: در زمین‌های شمالی، مزرعه‌ها خشک نمی‌شوند، مگر آن که دور از رودها واقع باشد! تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: ترجمه‌ی عبارت: کشاورزان نمی‌توانند از مزرعه‌ها مراقبت کنند، مگر کسی که اصول کشاورزی را آموخته است! (مستثنی منه: الفلاحون)
- گزینه‌ی «۳»: ترجمه‌ی عبارت: کشاورز با اهالی روستا مشورت می‌کند مگر کسی که قادر به راهنمایی کردن او نباشد! (مستثنی منه: اهالی)
- گزینه‌ی «۴»: ترجمه‌ی عبارت: کشاورز به امور مزرعه‌ی بزرگ خویش توجه نکرده است، مگر آنچه که بسیار مهم محسوب شود! (مستثنی منه: شؤون)

نکات مهم درسی:

به تفاوت معنایی دو کلمه‌ی مشابه زیر توجه نمایید:

«الْمَزَارِعُ» ← اسم مفرد، به معنای «کشاورز»

«الْمَزَارِعُ» ← جمع مکسر «المزرعة» به معنای «مزرعه‌ها»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳، «أَيُّهَا قَنِير» نادرست است و «أَيُّهَا الْقَنِيرُ» درست می‌باشد. دقت کنید «أَيُّهَا / أَيُّهَا» بر سر اسم «ال» دار می‌آید، در حالی که «قَنِير»، «ال» ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی ۱: «اللَّهِمَّ» در واقع همان «یا الله» است.
- گزینه‌ی ۲: «رَبِّ» در واقع همان «رَبِّی» است که ضمیر «یا» از پایان آن حذف شده است.
- گزینه‌ی ۴: «یا» حرف نداء، «بنی» منادا و «آدم» مضاف الیه است.

۹۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «امتحانات» مصدر و جمع بر وزن «فِعالات» صحیح است (مفردش «امتحان» و فعل «تساعد» بر وزن «تفاعِل» (فعل مضارع از باب «مفاعلة») صحیح می‌باشد.

۹۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تقدّم»: مفعول مطلق نوعی و «کان» جمله وصفیه می‌باشد. سایر گزینه‌ها:
در گزینه ۱ تقدّم: خبر کان

در گزینه ۲: تقدّم: مفعول / تقدّم: مستثنی و منصوب

در گزینه ۴: تقدّم: مفعول مطلق تأکیدی

مفعول مطلق نوعی: بعد از مصدر منصوب باید صفت مفرد یا جمله وصفیه یا مضاف‌الیه بیاید.

۹۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

زمانی مصدر معنای تشبیه پیدا می‌کند که مفعول مطلق نوعی و دارای مضاف‌الیه باشد. در گزینه‌ی «۲»، «مُحاسبه» مفعول مطلق نوعی و «الأغنیاء» مضاف الیه است. (ترجمه‌ی عبارت: بخیل در آخرت همچون ثروتمندان محاسبه می‌شود!)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۴»: اصلاً مفعول مطلق نیامده است.

گزینه‌ی «۳»: «بناءً» مفعول مطلق نوعی و «عجیباً» صفت است، بنابراین مفهوم تشبیه ندارد.

۱۰۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳، «أخ» مبتدای جمله اسمیه و «مُنشد» خبر آن است، بنابراین اسلوب نداء و منادا نداریم.

ترجمه عبارت: «برادرم سراینده قصیده‌های زیبا در ستایش امامان است!»

در سایر گزینه‌ها، جملات در اسلوب نداء بیان شده‌اند و منادا وجود دارد.

۱۰۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. داریوش یکم نیروی ویژه‌ی ده‌هزار نفری به نام سپاه جاویدان را تشکیل داد. این نیروی نظامی به این

سبب جاویدان نامیده شد که هیچ‌گاه از شمار آن‌ها کم نمی‌شد. هرگاه سرباز یا فرماندهی بازنشسته یا کشته می‌شد، به سرعت فرد جدیدی جایگزین او می‌شد. اعضای این سپاه، از میان جوانان برومند پارسی انتخاب می‌شدند و آموزش‌های ویژه می‌دیدند.

۱۰۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابن خلدون، اندیشمند مسلمان تونس‌ی که در قرن ۸ هـ.ق. می‌زیست، بخشی از مقدمه‌ی کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

۱۰۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از محتوای لوح‌های گلی کشف‌شده از خزانه‌ی تخت جمشید معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان،

کارگاه‌هایی وجود داشته که متعلق به شاه بودند و اشیاء و مواد خوراکی مورد نیاز کاخ شاهی را تولید می‌کردند. استادکاران و صنعتگران از سرتاسر قلمرو پهناور هخامنشی در این کارگاه‌ها مشغول به کار بودند.

۱۰۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برجسته‌ترین دستاورد هنری تمدن رم، در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت.

۱۰۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از تحولات چشمگیر دوران حاکمیت غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان، زوال موقعیت اقتصادی و اجتماعی دهقانان در ایران بود.

۱۰۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دهقانان، دودمان‌های زمین‌داری بودند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه اجتماعی و فرهنگی قابل

ملاحظه‌ای در خراسان و ماوراءالنهر برخوردار بودند. دهقانان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره باستان به دوره اسلامی ایفا کردند.

- ۱۰۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خبر پیروزی خیره‌کننده‌ی اعراب مسلمان بر رومیان در شام، موجب تقویت روحیه و انگیزه‌ی جنگاوران عرب در قادسیه شد.
- پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولا گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند (۱۶ ق).
- ۱۰۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۱۰۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از ناصرالدین‌شاه و مظفرالدین‌شاه سفرنامه‌های متعددی به جا مانده است.
- ۱۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از دنیا رفتن حاج‌آقا مصطفی، فرزند ارشد امام خمینی که به طرز مشکوکی رخ داد، جان تازه‌ای به مبارزات بخشید به طوری که امام خمینی این واقعه را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» خواند.
- ۱۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از دستاوردهای انقلاب مشروطه که خیلی زود به بار نشست، گسترش سریع نشریات و توسعه فعالیت‌های روزنامه‌نگاری بود.
- ۱۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محمدعلی شاه که به دنبال مرگ پدر به تخت سلطنت نشسته بود، از همان آغاز بنای ناسازگاری را با مجلس شورای ملی گذاشت.
- ۱۱۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آریاییان پس از ورود به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.
- ۱۱۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توده هوای سودانی از دریای سرخ در دوره‌ی سرد سال وارد ایران می‌شود.
- ۱۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دشت نهاوند بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.
- ۱۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- جغرافیای طبیعی شامل هواشناسی، آب‌شناسی، زیست‌شناسی، خاک‌شناسی و زمین‌شناسی است.
- ۱۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار صورت سؤال، هر چه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه‌ی رشد گیاهان کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد. در دامنه‌های پرتیب، ضخامت خاک کم‌تر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگه دارند.
- ۱۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا به زبان عربی تکلم می‌کنند.
- ۱۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فعالیت‌های نوع دوم (صنعت): شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند. (الف و د)
- فعالیت‌های نوع سوم (خدمات): به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود. (ب و ج)
- ۱۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر یک رود مرز بین دو کشور باشد، برای تعیین مرز از خط منصف یا تالوگ استفاده می‌کنند.
- ۱۲۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زمین‌لغزش‌ها بسیار کمتر از مخاطراتی مانند زمین‌لرزه است، یعنی عرض و طول اغلب توده‌های لغزشی کمتر از یک کیلومتر است، بنابراین خسارت‌های آن چندان فراگیر نیست.

۱۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خط روز گردان در برخی از نقاط انحراف پیدا کرده است تا از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.

۱۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

۱۲۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مادرشهر «ممکن است» پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد. درباره‌ی حداقل جمعیت مادرشهر، «ارقام مختلفی» را ذکر کرده‌اند و در این مورد توافقی وجود ندارد. مادرشهرها بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان و «یا یک کشور» هستند.

۱۲۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) ۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰ نفر جمعیت ← شهر منطقه‌ای

ب) ۲۵۰,۰۰۰ - ۲۵۰۰ نفر جمعیت ← شهر کوچک

۱۲۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای رسیدن به تصور معلوم از تعریف و برای رسیدن به تصدیق معلوم از استدلال کمک می‌گیریم که در تصدیق حکم و قضاوت وجود دارد لکن در تصور حکم و قضاوت نداریم.

۱۲۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه ذکر شده در صورت سؤال یک قضیه شرطی متصل است. از آن جایی که تفکر منحصر است در تعریف یا استدلال، پس هرچه تعریف نباشد، استدلال است و هرچه استدلال نباشد تعریف است؛ به عبارت دیگر غیرتعریف همان استدلال یا غیراستدلال همان تعریف است. با توجه به این مقدمات می‌توان به راحتی فهمید گزینه ۱ و ۲، با قضیه صورت سؤال برابرند. گزینه ۳ نیز چنین است. این قضیه را می‌توان به این شکل تغییر داد که «فکر یا تعریف است یا تعریف (= غیراستدلال) نیست.» که یک قضیه منفصله حقیقی بوده و با صورت سؤال هم‌مفهوم است. اما گزینه ۴ این‌گونه نیست، این قضیه شرطی متصل را می‌توان بدین‌سان بازنویسی کرد: «اگر تفکر استدلال (= غیرتعریف) نباشد، تعریف (= غیراستدلال) نیست.» که اشتباه و خطای آن واضح است و مشخص است که با قضیه صورت سؤال تفاوت دارد. چون محال است که یک قسم از تفکر، نه تعریف باشد و نه استدلال.

۱۲۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: قضایای حملی با توجه به اینکه موضوع قضیه یک مفهوم جزئی است یا یک مفهوم کلی به دو دسته شخصیه و محصوره تقسیم می‌گردند.

در گزینه (۴): تهران یک مفهوم جزئی و موضوع قضیه است، پس قضیه، شخصیه است و محصوره نمی‌باشد. در دیگر قضا یا موضوع کلی می‌باشد. بنابراین محصوره می‌باشند.

۱۲۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این استدلال حکم موارد دیده‌شده به دیده‌نشده تعمیم داده شده که مشابه مثال کتاب درسی، استقرای تعمیمی است.

۱۳۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای پرداختن به مبحث تعریف آشنایی با مفاهیم و الفاظ ضروری است، در سایر گزینه‌ها به استدلال پرداخته‌ایم. «ذکر معایت و مزایای اشیا و مفاهیم، استدلال به شمار می‌رود.»

۱۳۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آن‌چه سبب پیدایش لطیفه‌های بسیاری می‌شود، اشتراک لفظ است و در عبارت «خانه‌ات از گل آباد» واژه‌ی «گل» ممکن است توسط مخاطب با ضمه و یا با کسره خوانده شود؛ پس مغالطه‌ی شیوه‌ی نگارشی کلمات بروز می‌یابد.

۱۳۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عوامل روانی نباید در فهم کلام تأثیر بگذارد و گر نه ممکن است دچار مغالطه در اثر عوامل روانی شویم. مثلاً وقتی ژولیدگی یک فرد در نفوذ کلامش اثر می‌گذارد، مغالطه توسل به احساسات رخ داده است.

۱۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در صورتی که از مقدمات به نتیجه‌ی ضرورتاً صحیح برسیم استدلال را قیاسی می‌گویند.

۱۳۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بین قضایای ب و پ رابطه‌ی تناقض وجود دارد؛ زیرا در عین ثابت ماندن جای محمول و موضوع، هم سور و هم نسبت قضیه تغییر کرده است.

بین قضایای پ و الف رابطه‌ی عکس مستوی وجود دارد؛ زیرا موضوع و محمول قضیه‌ی حملی جابه‌جا شده است؛ البته عکس مستوی قضیه‌ی موجبیه کلیه، قضیه‌ی موجبیه جزئیه است که در عبارات صورت سوال هم شاهد آن هستیم. بین هیچ‌کدام از قضایا، رابطه‌ی تضاد وجود ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۱۳۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی این گزینه به شکل زیر است:

هر کسی کارگر باشد (مقدم) حقوقش افزایش سی درصدی داشته است (تالی)؛ کارمندان وزارت نفت کارگر نیستند (رفع مقدم) پس حقوق آنان با افزایش سی درصدی مواجه نبوده است (رفع تالی).
این استدلال معتبر نیست؛ زیرا از حالت رفع مقدم نمی‌توان نتیجه‌ی صحیحی به دست آورد.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: اگر در این کلاس‌ها شرکت کنی (مقدم) آنگاه نویسنده‌ی خوبی خواهی شد (تالی)؛ تو نویسنده‌ی خوبی نیستی (رفع تالی) پس معلوم می‌شود در این کلاس‌ها شرکت نکرده‌ای (رفع مقدم).
گزینه‌ی ۲: اگر کسی در ایران زندگی می‌کند (مقدم)، باید تنها تابعیت کشور ایران را داشته باشد (تالی)؛ تنها کشوری که تو تابعیت آن را داری ایران است (وضع تالی)، پس در ایران زندگی می‌کنی (وضع مقدم).
گزینه‌ی ۳: هرگاه کالایی جزء تجهیزات پزشکی و دارویی باشد (مقدم) مشمول تحریم نمی‌شود (تالی)؛ واکسن کرونا جزء تجهیزات پزشکی و دارویی است (وضع مقدم) پس واکسن کرونا مشمول تحریم نخواهد بود (وضع تالی).

۱۳۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نمی‌توان گفت که ابن‌سینا روح را امری حادث می‌داند. روح از نظر او ازلی و قدیم است. پس از رشد و نمو جسم و بدن و زمانی که دارای همه‌ی اندام‌های حیاتی شد خداوند روح را به آن اعطا می‌کند. نه اینکه روح در آن لحظه ایجاد یا حادث شود.
توضیح نکات درسی:

فلاسفه‌ای نظیر افلاطون، ارسطو و ابن‌سینا روح را قدیم و ازلی می‌دانند که حدوث ندارد. اما سهروردی و ملاصدرا نظر دیگری دارند.

۱۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امری که قابل بررسی تجربی نباشد، بی‌معناست — «اوگوست کنت (پوزیتیویسم) معرفت حسی، عقلی، شهودی و وحیانی هر کدام در جای خود مفید است — نظر علامه‌ی طباطبائی و فیلسوفان مسلمان معاصر معرفت تجربی حاصل همکاری حس و عقل است — کانت میان عقل و وحی تضادی نیست — ملاصدرا

۱۳۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وقتی می‌گویید: «من غذا می‌خورم» یا «من نفس می‌کشم»، و ... همه این سؤالات متعلق به حقیقتی است که آن را «من» می‌نامند. یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان از ابتدای شکل‌گیری فلسفه تاکنون، مسئله‌ی «حقیقت انسان» بوده است.

۱۳۹) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افلاطون علاوه بر این که به عقل اهمیت می داد، شهود قلبی را هم باور داشت و معتقد بود که سقراط آن عالم برتر را مشاهده کرده است.

۱۴۰) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دلیل گسترش بی اعتمادی نسبت به علم در یونان باستان، سخن ها و نظرات مختلف و گاه متعارض جهان شناسان و فیلسوفان اولیه بود.

۱۴۱) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنای اول اتفاق این است که میان پدیده ها و علل آن ها رابطه ی ضروری وجود ندارد. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: معنای سوم اتفاق: نبود غایتمندی

گزینه ی «۳»: معنای چهارم اتفاق: رخ دادن حوادث پیش بینی نشده

گزینه ی «۴»: معنای دوم اتفاق: نبود سنخیت

۱۴۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فارابی انسان را مدنی بالطبع می داند و معتقد است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می خواهد با هم نوعان خویش زندگی کند. به عقیده فارابی، مسیر سعادت و کمال انسان از نظر اجتماعی می گذرد؛ لذا هدف اصلی جامعه و مدینه، سعادت در دنیا و آخرت است.

با این حال فطری بودن این نیاز قطعاً به این معنا نیست که انسان ناخواسته و بدون اراده جوامع بشری را به وجود آورده است!

۱۴۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قدم نخست این است که ما اذعان می کنیم که در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن ها استفاده می کنیم و نیازمان را برطرف می سازیم؛ یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست و می توان با دست خود آن ها را برداشت و از آن ها استفاده نمود.

۱۴۴) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ی ۲ با استفاده از تأثیر اعتقاد به خدا در معنای زندگی به وجود او پرداخته است در حالی که در سایر گزینه ها روشی استدلالی در جهت سعی در اثبات وجودی خداوند دیده می شود.

۱۴۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وجود مفهوم اصیل است. یعنی موجود خارجی مابه ازای مفهوم وجود در ذهن است و مفهوم ماهیت یک مفهوم اعتباری است که به تبع آن در ذهن ساخته و انتزاع می شود. دلایل نادرستی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: وجود مفهوم مشترک میان همه ی موجودات است نه مفاهیم. هر مفهومی موجود نیست و ممکن است مصداق خارج نداشته باشد.

گزینه ی ۳: جمله ی این گزینه برعکس است. وجود مفهومی است که از نظر ملاصدرا دارای وحدت نوعی و تشکیک (یعنی شدت و ضعف داشتن) مراتب است. اولی بیان گر اصل وحدت حقیقت وجود است که یعنی این گونه نیست وجود موجودات با هم نوع متفاوتی داشته باشد بلکه وجود یک حقیقت واحد و یکسان است. اما مطابق با اصل مراتب داشتن وجود، این حقیقت ممکن است شدت و ضعف داشته باشد و مرتبه ی میزان درجه ی وجودی موجودات مختلف متفاوت باشد.

گزینه ی ۴: وجود همانند نور است. نور قوی و نور ضعیف هر دو نور هستند و این گونه نیست که نور با چیزی غیر از خود (نظیر تاریکی) ترکیب شده باشد. پس این گونه نیست که وجود هم با عدم ترکیب شود. عدم همان نبود وجود است.

۱۴۶) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات صورت سؤال:

- صحیح است.

- صحیح است.

- غلط است، در دوره ی پهلوی دولت حضوری گسترده در اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.

- صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۴۷

- افزایش منابع موجب تولید بیشتر و در نتیجه انتقال نمودار مرز امکانات تولید به سمت بیرون می‌شود. (موارد الف، ج، د)
- وقتی براساس نیاز بازار مقدار بیشتری از یک کالا تولید کنیم، جابه‌جایی نقطه‌ی روی منحنی مرز امکانات تولید اتفاق افتاده است، زیرا تولید کل افزایش نداشته و در ازای تصمیم به تولید بیشتر یک کالا، از تولید کالای دیگر کاسته‌ایم. (مورد ب)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۴۸

- مورد اول: در کشورهای پیشرفته روحیه اعتماد و همبستگی برای تلاش اقتصادی در این کشورها برجسته است.
- مورد آخر: در همه کشورها ما بیکاری و نرخ بیکاری داریم.
- ۵ مورد صحیح می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۹

$$\begin{aligned} ۹۷ \text{ سال تولید در سال } ۹۷ &= (۳۰ \times ۷۰۰) + (۵ \times ۸۰۰) = ۲۱۰۰۰ + ۴۰۰۰ = ۲۵۰۰۰ \\ ۹۸ \text{ سال تولید در سال } ۹۸ &= (۶۰ \times ۵۰۰) + (۱۱ \times ۴۰۰) = ۳۰۰۰۰ + ۴۴۰۰ = ۳۴۴۰۰ \\ \text{نرخ رشد تولید} &= \frac{\text{تولید سال قبل} - \text{تولید سال جاری}}{\text{تولید سال قبل}} \times ۱۰۰ \\ \Rightarrow \text{نرخ رشد تولید} &= \frac{۳۴۴۰۰ - ۲۵۰۰۰}{۲۵۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۹۴۰۰}{۲۵۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۷/۶ \end{aligned}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۰

- ردیف‌های ۱ و ۲: نشان‌دهنده‌ی کمبود عرضه
- ردیف‌های ۴ و ۵: نشان‌دهنده‌ی کمبود تقاضا (مازاد عرضه)
- ردیف ۳: نشان‌دهنده‌ی نقطه‌ی تعادل است که در آن قیمت تعادلی ۱۰۰۰ و مقدار تعادلی ۱۰ می‌باشد.
- اگر مقدار تقاضای کالایی از مقدار عرضه‌ی آن بیش‌تر باشد، در بازار کمبود رخ می‌دهد و باعث بالا رفتن قیمت می‌شود. (موارد سایر گزینه‌ها در مورد عملکرد بازار صحیح است.)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۱

- الف) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است. هر چه حجم پول نسبت به تولید جامعه کم‌تر باشد، قدرت خرید آن بیشتر می‌شود و در صورت افزایش حجم پول، قدرت خرید آن کاهش می‌یابد.
- ب) استفاده از آب رودخانه — حیات
- انجماد ماهی و پولک‌زنی — صنعت
- پ) در سازمان تولید مشارکتی همه عوامل تولید صاحب محصول هستند و همه با هم در فرایند تولید مشارکت می‌کنند. محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی توافقی تقسیم می‌شود. برای مثال صاحبان زمین، بذر، تراکتور و نیروی کار همه یک واحد تعاونی کشت و صنعت راه‌اندازی می‌کنند و به تولید گندم می‌پردازند و عواید را نیز بین خود تقسیم می‌کنند.
- در اقتصاد اسلامی صاحب سرمایه مالی یا به صورت قرض‌الحسنه در تولید مشارکت می‌کند و اجر الهی و اجتماعی می‌برد و یا به عنوان صاحب کار در سود و زیان شریک می‌شود.
- ت) امکان گرفتن وام و اعتبار و پیدایش مؤسسه‌ای که اعتبار دارد و می‌تواند این اعتبار خود را به دیگری هم بدهد (وام)، در حجم و شکل فعالیت‌های اقتصادی تأثیر زیادی گذاشت.
- ث) در مورد بیش‌تر جوامع می‌توان از درآمد سرانه به عنوان معیاری برای سنجش توسعه استفاده کرد به جز دو گروه از کشورها: ۱- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با داشتن یک ماده گران‌بهای معدنی و صادرات مقادیر زیادی از آن، امکان دستیابی به درآمد سرانه بالا را دارند و ۲- گروهی از کشورهای در حال توسعه که با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

الف) نرخ ثابت = محاسبه مالیات براساس نرخ B

$$\text{ریال } ۴۵۰ = ۷,۵۰۰ \times \frac{۶}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } ۵,۴۰۰ = ۴۵۰ \times ۱۲ = \text{مالیات سالانه فرد}$$

(ب) نرخ تصاعدی = محاسبه مالیات براساس نرخ A

$$\text{ریال } ۹۷۸ = ۷,۵۰۰ \times \frac{۱۳}{۱۰۰} = \text{مالیات ماهانه فرد}$$

$$\text{ریال } ۶,۵۲۵ = ۷,۵۰۰ - ۹۷۵ = \text{مالیات ماهانه} - \text{درآمد ماهانه} = \text{مانده خالص ماهانه}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دولت با وضع قوانین و مقرراتی ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند. مثلاً شرکت‌های دارویی و غذایی نمی‌توانند پیش از انجام برخی آزمایش‌ها و اخذ گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱۵۴

(۱) در مقایسه‌ی دو کالا در یک کشور به مفهوم مزیت نسبی اشاره داریم نه مزیت مطلق.

(۳) دیگر فرض مزیت مطلق این است که هر دو کشور کالا را با دانش فنی یکسان تولید می‌کنند.

(۴) با عدم رعایت هر دو اصل مزیت مطلق و نسبی دچار اسراف منابع و تولید محصولات بی‌کیفیت می‌شویم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درآمد ملی دربرگیرنده‌ی مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود، این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۴))، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۱))، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود. الف) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۴))، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۱))

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه} = \frac{۱}{۳} \times \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها (ب)}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۱۰ = \frac{۱}{۳} \times ۳۳۰ = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات}$$

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶} = \frac{۱}{۵} \times \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۶۰ = \frac{۱}{۵} \times (۵۵۰ + ۲۵۰) = \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

$$\text{مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶} = \frac{۱}{۲} \times \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیون ریال } ۲۹۰ = \frac{۱}{۲} \times (۳۳۰ + ۲۵۰) = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۶۹۰ = ۵۵۰ + ۱۱۰ + ۱۶۰ + ۳۳۰ + ۲۹۰ + ۲۵۰ = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{ریال } ۸۴/۵ = \frac{۱۶۹۰}{۲۰} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد سرانه (ج)}$$

(د) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر مردم نسبت به تغییرات قیمت یک کالا عکس‌العمل زیادی از خود نشان ندهند، می‌گوییم اصطلاحاً حساسیت قیمتی برای تقاضای این کالا کم است و تغییرات قیمت تأثیر چندانی در میزان تقاضای آن ندارد. منحنی تقاضا برای این کالا با شیب زیاد رسم می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیکاری دوره‌ای نوعی از بیکاری است که در دوره‌ی رکود اقتصادی رخ می‌دهد و شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\text{میلیارد ریال } ۱۹ = \frac{۹۵}{۵} = \frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید کالا}} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۷/۶ = ۹۵ \times \frac{۸}{۱۰۰} = \text{میزان افزایش قیمت کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۱۰۲/۶ = ۹۵ + ۷/۶ = \text{بهای جدید کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۲۰/۵۲ = \frac{۱۰۲/۶}{۵} = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه با احتساب قیمت جدید}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۶۱/۵۶ = ۲۰/۵۲ \times ۳ = \text{هزینه‌ی استهلاک سه سال آخر}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) سومین مرحله‌ی پیدایش پول، انتخاب برخی از فلزات مانند طلا و نقره به عنوان وسیله‌ی مبادله می‌باشد (تاریخچه‌ی پول: تهاتر، کالایی خاص و پرترفدار در هر منطقه، پول فلزی و ...). از معایب این مرحله می‌توان به کمبود طلا و نقره به عنوان عامل محدودکننده‌ای بر سر راه پیشرفت اقتصادی و تجاری اشاره کرد.

ب) قبل از شکل‌گیری خدمات نوین بانک، نقدینگی کل مساوی مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش (پس‌انداز خانگی) بود.

ج) مشارکت مدنی، قراردادی بازرگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی سرمایه‌ی نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود درهم می‌آمیزند.

د) بازار سرمایه هم محل عایدی و هم خطر (ریسک) است. به همین دلیل افراد باید فقط سرمایه‌های مازاد خود را بیاورند و به بورس نگاه کوتاه‌مدت نکنند. هم‌چنین بهتر است به اصطلاح همه‌ی تخم‌مرغ‌های خود را در یک سبد نگذارند و سبد سهام تشکیل دهند. در غیر این موارد احتمال ضرر می‌رود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف) در سال ۲۰۰۶ کشور چین ۵ درصد مالیات بر فروش چوبک‌های غذاخوری وضع کرد.

ب) تعرفه‌های گمرکی تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشور هستند.

ج) درست است.

د) دولت از طریق ایجاد بدهی، از مردم قرض می‌گیرد یا آنها را در طرح‌های عمرانی سرمایه‌گذاری دولت شریک می‌کند.

